

Uitspraken 2005

De volledige teksten van de uitspraken van de Raad van Tucht en het College van Beroep voor het bedrijfsleven zijn tegen kopieerkosten te bestellen bij de NIVRA-bibliotheek, e-mail bibliotheek@nivra.nl. Niet gepubliceerde samenvattingen van uitspraken staan op www.nivra.nl.

73 Raad van Tucht Den Haag - JT 2005-73

Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, risicoparagraaf, vermelden claim in jaarrekening

Betrokken registeraccountant is controlerend accountant van een gemeente. De gemeente heeft een ontwikkelingsovereenkomst afgesloten met een projectontwikkelaar welke voorzag in de uitvoering van vijf deelplannen.

De gemeenteraad heeft uiteindelijk besloten slechts vier plannen uit te voeren. Hierop heeft de projectontwikkelaar een claim ingediend bij de gemeente. De gemeente heeft de claim niet in de jaarrekening opgenomen maar wel vermeld in de risicoparagraaf van het jaarverslag. Betrokkene heeft bij de jaarrekening een goedkeurende verklaring afgegeven.

De klacht houdt in dat betrokkene een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening heeft afgegeven, terwijl de claim van € 732.000 niet in de jaarrekening is opgenomen.

Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht het volgende. De raad is van oordeel dat niet is komen vast te staan dat betrokkene ten onrechte een goedkeurende verklaring heeft afgegeven. De Richtlijnen voor de jaarverslaggeving nopen niet tot het opnemen van een voorziening indien de desbetreffende schuld onvoldoende bepaald is. In dit verband neemt de raad mede in aanmerking dat in de stukken en ter zitting door betrokkene is gesteld dat inmiddels duidelijk is geworden dat de claim van de projectontwikkelaar vermoedelijk zal uitkomen op een bedrag tussen € 0 en € 150.000. Klager heeft niet aannemelijk weten te maken dat moet worden aangenomen dat de vordering op een bepaald bedrag, hoger dan € 0 moet worden gewaardeerd. Het vorenoverwogene neemt niet weg dat het de voorkeur had verdiend wanneer de gemeente in de risicoparagraaf duidelijk was geweest ten aanzien

van het bedrag van de door de projectontwikkelaar ingediende claim en mening daarover van de gemeente. De Raad van Tucht verklaart de klacht ongegrond.

74 Raad van Tucht Den Haag - JT 2005-74

Geheimhoudingsplicht, verstrekken gegevens aan derde

Klager heeft zijn tandartsenpraktijk verkocht aan G. Betrokken registeraccountant heeft voorheen de accountancybelangen van klager behartigd. Na de overname van de praktijk heeft betrokkene eveneens de accountancybelangen van G behartigd. De vrouw van klager is in dienst getreden als mondhygiëniste bij G. Op een zeker moment is er een arbeidsgeschil ontstaan wat heeft geleid tot een ontslagprocedure. Betrokkene heeft op verzoek van G schriftelijk een mededeling gedaan over de relatie tussen klager en zijn echtgenote in het kader van de praktijkuitoefening. De brief van betrokkene is gebruikt in de ontslagprocedure. De klacht behelst het verwijt dat betrokkene zonder toestemming van klager privé-gegevens aangaande klagers echtgenote aan G bekend heeft gemaakt.

Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht het volgende. Ingevolge artikel 10 GBR-1994 is de accountant niet alleen gehouden om geheim te houden al hetgeen hem in de uitoefening van zijn beroep als geheim is toevertrouwd, maar voorts legt dat artikel op de registeraccountant de plicht om van vertrouwelijke gegevens die in de uitoefening van zijn beroep ter kennis zijn gekomen niet verder of anders gebruik te maken dan voor de vervulling van zijn taak dan wel bij of krachtens de wet wordt vereist. In de brief heeft betrokkene aan een derde, G, mededeling gedaan over de relatie tussen klager en zijn echtgenote in het

kader van de praktijkuitoefening. Niet alleen heeft betrokkene meegedeeld dat de echtgenote van klager geen dienstverband had, ook heeft betrokkene meegedeeld dat zij een arbeidsbeloning genoot als meewerkende echtgenote. Wat er zij van het voor de hand liggende karakter van deze aspecten van de relatie, het was niet aan betrokkene om aan een derde mededelingen als hier bedoeld te doen. Betrokkene heeft van de bedoelde relatie in het bijzonder het aspect dat de echtgenote een arbeidsbeloning genoot als meewerkende echtgenoot, kennis genomen uit hoofde van zijn accountantswerkzaamheden voor klager en betrokkene had deze gegevens als vertrouwelijk dienen te behandelen. Door de desbetreffende gegevens zonder voorafgaande toestemming van klager aan een derde ter beschikking te stellen heeft betrokkene gehandeld in strijd met de op grond van artikel 10 GBR-1994 op hem rustende geheimhoudingsplicht. De Raad van Tucht verklaart de klacht gegrond, maar legt gelet op de ernst van de begane overtreding en de omstandigheid dat betrokkene niet eerder door de tuchtrechter bestraft is geen maatregel op.

75 Raad van Tucht Den Haag - JT 2005-75

Opzeggen opdracht, Raad voor Geschillen, retentierecht, specificatie nota

Klager heeft de opdracht aan de betrokken registeraccountant ingetrokken onder gelijktijdige verlening van de opdracht aan een ander kantoor. De opvolgende accountant heeft verzocht om collegiaal overleg. Betrokkene heeft hierop medegedeeld dat hij geen informatie zou verschaffen zolang hij van klager geen betaling had ontvangen van openstaande nota's. Betrokkene heeft bij de rechtbank een incassoprocedure aangespannen. Klager heeft het declaratiegeschil voorgelegd

aan de Raad voor Geschillen van het NIVRA, aan welke raad betrokkene vervolgens heeft medegegeeld te kiezen voor beslechting van het geschil door de burgerlijke rechter.

De klacht omvat de verwijten dat betrokkene de samenwerking onverwacht heeft opgezegd, weigert specificaties te overleggen, niet instemt met een procedure bij de Raad voor Geschillen en nalaat stukken te verstrekken aan de opvolgende accountant.

Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht het volgende. In beginsel staat het de accountant vrij de relatie met zijn cliënt te verbreken, bijvoorbeeld indien met die cliënt verschil van mening is ontstaan omtrent de betaling van declaraties. De accountant dient dat echter zorgvuldig te doen en niet op een zodanig ontijdig tijdstip dat de cliënt daardoor nodeloos schade ondervindt. Van zo'n ontijdige beëindiging is in dit geval niet gebleken. Bovendien lijkt het klager te zijn die de relatie heeft beëindigd. In zoverre is dit klachtonderdeel ongegrond. In het algemeen mag men van een zorgvuldig handelende accountant verwachten dat hij op verlangens van de cliënt een specificatie verstrekt van de werkzaamheden

waarvoor hij de cliënt declaraties heeft gezonden. De accountant die aan een dergelijk, zelfs herhaald, verzoek geen gevolg geeft, brengt schade toe aan de eer van de stand der register-accountants, behoudens bijzondere omstandigheden waarvan hier niet is gebleken.

Vaststaat dat klager om specificatie heeft verzocht. Betrokkene heeft aan dat verzoek geen gehoor gegeven. Aldus handelt betrokkene tuchtrechtelijk verwijtbaar. Daaraan doet niet af dat klager in het verleden nooit om specificaties van declaraties heeft gevraagd. Evenmin doet aan het voorgaande af de omstandigheid dat betrokkene later in het kader van zijn incassoprocedure aan de rechtbank een specificatie heeft overlegd en klager daarvan inmiddels een afschrift is verschaft, want aan een verzoek om specificatie moet zonder dralen gevolg worden gegeven. Overleggen aan de rechtbank met een afschrift aan de wederpartij is niet gelijk te stellen met het gevolg geven aan de verzoeken van klager. Dit klachtonderdeel is dan ook gegrond. Dat betrokkene ervan afziet het declaratiegeschil te onderwerpen aan het oordeel van de Raad voor Geschillen van het NIVRA kan niet tot een tuchtrechtelijk verwijt leiden. Het behoort immers tot de

(grond)rechten van betrokkene om een geschil met klager door de burgerlijke rechter te doen beoordelen. In zoverre is dit klachtonderdeel ongegrond. De accountant kan retentierecht invoeren op door hemzelf vervaardigde stukken, indien de cliënt in verzuim is met de voltoening van een declaratie. Niet is gebleken dat betrokkene zich ten onrechte op retentierecht heeft beroepen, evenmin dat dit recht is uitgeoefend op de door klager aan hem verstrekte bescheiden. Dat betrokkene wegens het niet betalen van zijn declaratie heeft geweigerd om informatie aan de opvolgende accountant door te geven verdient geen schoonheidsprijs, maar rechtvaardigt, nog geen ingrijpen van de tuchtrechter. De Raad van Tucht verklaart de klacht gegrond voor wat betreft het weigeren van verstrekken van specificaties. Voor het overige wordt de klacht ongegrond verklaard.

76 Raad van Tucht Amsterdam en College van Beroep voor het bedrijfsleven - JT 2005-76

Besteding van subsidiegelden, bestuursonkosten, eer van stand, geen maatregel, leerwerkprojecten, onderzoeksopdracht, politieke gevoeligheid

Klaagsters, waaronder de stichting ABC, vormen een organisatie die activiteiten ontplooid op het gebied van leerwerkprojecten, die in belangrijke mate werden gefinancierd door subsidies van de gemeente. Binnen de gemeente was ook een andere organisatie actief op het gebied van leerwerkprojecten. De raad van de gemeente heeft zich bij besluit van 17 maart 1999 uitgesproken voor een fusie tussen de beide organisaties. De gemeente heeft voorts aan XYZ Accountants opdracht gegeven te onderzoeken op welke wijze klagers vanaf 1 januari 1996 de door de gemeente verstrekte subsidies hadden besteed. Het onderzoek is onder verantwoordelijkheid van betrokkenen Y en Z uitgevoerd.

Klagers hebben betoogd dat betrokkenen aldus hebben gehandeld in strijd met artikel 5 GBR-1994, artikel 9 GBR-1994 en artikel 11 GBR-1994. De raad oordeelt als volgt. Het bestuur van klagers was gerechtigd de huishouding van klagers naar eigen believen in te richten en bestedingen naar eigen goeddunken te doen plaatsvinden, alles uiteraard binnen de grenzen van zijn verantwoordelijkheid, die - naar het zich in dit geding laat aanzien - in het onderhavige geval niet op significante wijze

Annotatie bij JT 2005-75

Hoewel de uitspraak in lijn ligt met eerdere tuchtrechtelijke uitspraken, bevat deze toch enige belangrijke detailpunten. Het opzeggen van de opdracht wegens wanbetaling mag niet op een zodanig ontijdig tijdstip dat de cliënt daardoor nodeloos schade lijdt. Dit wringt enigszins met de (indertijd reeds uitgevaardigde) onafhankelijkheidsregels, waarin het onbetaald laten van declaraties als een bedreiging van de onafhankelijkheidsregels wordt aangemerkt. De accountant kan hierdoor in een lastig dilemma verzeilen: het weigeren verdere werkzaamheden te verrichten zonder de opdracht op te zeggen, kan de schade voor de cliënt alleen maar vergroten.

De weigering om op eerste verzoek specificaties te verstrekken wordt op dezelfde wijze veroordeeld als in JT 2003-51. Verder blijkt dat voorlegging van het geschil aan de Raad voor Geschillen een mogelijkheid is, maar geen verplichting.

Onduidelijk is of het een opdracht tot controle of tot samenstelling was. Dit kan van belang zijn in het kader van het retentierecht. In de bestuursmededeling hieromtrent van 17 oktober 2002 wordt gesteld dat dit recht ook van toepassing kan zijn op in opdracht van de cliënt vervaardigde dan wel bewerkte stukken, bijvoorbeeld een kolommenbalans. In verband met zijn wettelijke bewaarplicht behoort de cliënt hierover uiteraard te kunnen beschikken, zeker bij een samenstellingsopdracht. Of hier in dit geval sprake van was, blijkt niet uit de uitspraak. Door de onduidelijkheid over de aard van de opdracht is ook niet duidelijk om welke informatie de opvolgende accountant heeft verzocht. Immers, ingevolge artikel 31 lid 2 GBR behoeft de voorgaande accountant slechts inlichtingen te verstrekken die de opvolgende accountant nodig heeft voor de oordeelvorming omtrent de aanvaardbaarheid van de opdracht; verdere informatie is niet vereist. In het licht van de onafhankelijkheidsregels is het onbetaald blijven van declaraties relevant voor die oordeelvorming; deze informatie had betrokkene toch zonder meer kunnen verstrekken.

Hans Blokdijk

Annotatie bij JT 2005-76

In deze zaak zijn 'klaagsters' enkele stichtingen, en 'klagers' enkele bestuurders daarvan. Sterk bepalend voor deze zaak is geweest: de sfeer van politieke gevoeligheid waarin de gebeurtenissen zich hebben afgespeeld. Uit de tekst van de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven, doch niet uit bijgaande samenvatting, blijkt dat de opdracht aan betrokkenen is gegeven *nadat* de subsidie aan klagsters was beëindigd. Dit riekt naar 'natrappen', een in de politiek helaas niet ongebruikelijke tactiek.

Betrokkenen lijken zich daardoor toch enigszins te hebben laten meeslepen. Zij zijn buiten hun opdracht getreden. Bovendien hebben zij daarbij een toetsingsnorm gehanteerd die geen enkele steun in wet- en regelgeving blijkt te vinden. Dit is een verleiding waaraan accountants in de overheids sfeer kennelijk vaker blootstaan: zie bijvoorbeeld JT 1995-15.

De politieke sfeer lijkt voor betrokkenen ook een gunstig gevolg te hebben gehad: de Raad van Tucht heeft geen maatregel opgelegd. De tuchtrechter heeft het kennelijk waarschijnlijk geacht dat klagsters met de (openbare) gegrondverklaring van de klacht de publiciteit zouden zoeken om hun naam te zuiveren en genoegdoening voor de schade daaraan te verkrijgen. Het achterwege blijven van een maatregel kon dus wel eens een *blessing in disguise*, een zegen in vermomming, gebleken zijn.

Hans Blokdijk

zijn overschreden. Het plaatsen van vraagtekens daarbij is niet aan de accountant die met een onderzoek als het onderhavige is belast. Met name met de door betrokkenen gebezigde zinsnede op pagina 19 van hun rapport van 5 november 1999: *Op basis van het beoordelen van de verantwoorde kosten kunnen vraagtekens worden gezet bij een aantal kosten, die als zakelijk zijn verantwoord* (waarna een opsomming van 25 posten volgt) hebben betrokkenen in strijd met deze regel gehandeld. Betrokkenen hadden het suggestieve en gekleurde karakter van de hiervoor geciteerde zinsnede dienen te onderkennen en zich dienen te beperken tot een zakelijke en objectieve weergave van door hen geconstateerde feiten, hetgeen gezien de voorliggende vraag ook alleszins voor de hand had gelegen. Voor de opvatting dat de hiervoor genoemde vraagtekens terecht konden worden geplaatst ontbrak bovendien ook de deugdelijke grondslag. Betrokkenen hebben althans niet aannemelijk gemaakt dat zulks anders is. Het betrachten van de nodige zorgvuldigheid zoals hiervoor bedoeld, klemde te meer in het onderhavige geval, waarin binnen de gemeente politiek discussie was ontstaan over de gerechtvaardigheid van de verstrekte subsidies en er dus rekening mee moest worden gehouden dat behartiging van politieke belangen het - ten detrimente van degenen wier handelen onderwerp van onderzoek was

geweest - zou kunnen winnen van objectieve feitenvaststelling en in verband daarmee selectief gebruik van hetgeen zou zijn aan te treffen in het rapport, geredelijk verwacht zou kunnen worden. Betrokkenen hebben gehandeld op een wijze die schadelijk is voor de eer van de stand der registeraccountants en derhalve in strijd met artikel 5 van de GBR-1994. De klacht dient in alle overige onderdelen ongegrond te worden verklaard, nu betrokkenen deze op die onderdelen uitvoerig en gemotiveerd hebben weersproken en de aan die onderdelen van de klacht ten grondslag gelegde feiten en omstandigheden ook overigens niet aannemelijk zijn geworden. Lettend op de aard en de ernst van de vastgestelde overtreding, is de raad van oordeel dat de enkele declaratoire uitspraak in het onderhavige geval als genoegzame sanctie kan worden aangemerkt en ook voldoende de te dezen in acht te nemen normen markeert. De raad legt betrokkenen terzake geen maatregel op.

Betrokkenen zijn in beroep gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Het college overweegt dat in het voorliggende geschil centraal staat de vraag of een onderzoek naar het zakelijk karakter van de gedeclareerde bestuursonkosten past binnen het kader van de door de gemeente verstrekte en door betrokkenen uitgevoerde onderzoeksopdracht. Het college stelt vast dat deze vraag dient te

worden beantwoord aan de hand van de concrete onderzoeksvragen die door opdrachtgever en opdrachtnemer zijn overeengekomen.

Betrokkenen hebben in antwoord op de eerste onderzoeksvraag vastgesteld dat, onder meer, de gedeclareerde bestuursonkosten behoren tot de bestedingen die in de onderscheiden jaarrekening van de tot ABC behorende stichtingen zijn verantwoord in het kader van de leerwerkprojecten. Vervolgens dienden betrokkenen zich in het kader van de tweede onderzoeksvraag een oordeel te vormen over de mate waarin deze bestedingen voldoen aan de algemene regelgeving terzake en specifiek aan de voorwaarden zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking (de rechtmatigheidstoetsing). Het college overweegt dat in het kader van de tweede onderzoeksvraag een toetsing van de gedeclareerde bestuursonkosten slechts aan de orde is indien en voor zover de algemene regelgeving terzake dan wel de subsidiebeschikking regels stellen omtrent de aanwending van subsidiegelden in het algemeen dan wel de onkostendeclaraties van het bestuur in het bijzonder. Het college stelt vast dat in de jaren 1996, 1997 en 1998 aan de stichting samenwerkende leerwerkprojecten bij beschikking subsidies werden verstrekt door de gemeente op basis van de gemeentelijke algemene subsidieverordening 1994. Deze subsidies werden vervolgens onder meer toebedeeld aan de stichting ABC die de gelden diende te besteden binnen het kader van de subsidiebeschikkingen en dat heeft vormgegeven door het ter beschikking stellen van de subsidiegelden aan, onder meer, de klagende rechtspersonen. Het college stelt voorts vast dat uit even vermelde subsidieverordening en de subsidiebeschikkingen blijkt dat de subsidies zogenaamde prestatiegerichte budgetsubsidies zijn, waarbij slechts het eindresultaat van de bestedingen is genormeerd - in dit geval door vaststelling van het aantal leerwerkplaatsen waarin moest worden voorzien - en geen nadere voorwaarden of regels zijn gesteld ten aanzien van de wijze waarop de subsidiegelden dienen te worden aangewend teneinde dat eindresultaat te bewerkstelligen. Door klagers is gesteld en door betrokkenen niet bestreden dat het eindresultaat in de door betrokkenen onderzochte jaren steeds is behaald. De opvatting van betrokkenen, zoals ter zitting kenbaar gemaakt, dat in het algemeen geldt dat

besteding van subsidiegelden dient te geschieden in overeenstemming met het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, volgt het college niet. Van enig ander (wettelijk) beginsel dat een toetsing van de gedeclareerde bestuursonkosten in het voorliggende geschil zou kunnen dragen, is het college evenmin gebleken. Het college is dan ook van oordeel dat het door betrokkenen uitgevoerde onderzoek naar het zakelijk karakter van de gedeclareerde bestuursonkosten buiten de reikwijdte van de aan betrokkenen verleende onderzoeksopdracht viel. De grief van betrokkenen voor zover betrekking hebbend op de reikwijdte van de onderzoeksopdracht faalt derhalve. Het beroep kan verder niet slagen. Ten overvloede overweegt het college dat de politieke gevoeligheid van een onderzoek als uitgevoerd door betrokkenen, zijn weerslag dient te vinden in de zorgvuldigheid waarmee de onderzoeksopdracht wordt aanvaard en uitgevoerd. Indien de aanvaarding van een onderzoeksopdracht met de vereiste zorgvuldigheid heeft plaatsgevonden en het onderzoek vervolgens binnen het kader van die opdracht wordt uitgevoerd, kan de politieke gevoeligheid van een dergelijk onderzoek in geen geval de verplichtingen die registeraccountants bij of krachtens wet zijn opgelegd, zoals de verplichting tot een objectieve rapportage, ter zijde schuiven. Het college verwerpt het beroep.

AWB 03/1208 en LJN AT4521

77 Raad van Tucht Den Haag - JT 2005-77

Aansprakelijkheid, goedkeurende verklaring, koersverliezen US-dollars, nieuwe accountantsverklaring, schadevergoeding, klacht ongegrond

Betrokkene is controlerend accountant geweest van de besloten vennootschap ABC. Klaagster heeft met DEF onderhandeld over de overname van alle door DEF gehouden aandelen ABC. Op 14 maart 2003 is tussen klaagster, DEF en ABC een letter of intent getekend. Per 28 april 2003 is de jaarrekening van ABC over het boekjaar 2002/2003 opgesteld. Betrokkene heeft bij die jaarrekening een goedkeurende verklaring gegeven. Klaagster heeft aan XYZ Accountants, opdracht verleend om een due diligence-onderzoek uit te voeren. Op 7 mei 2003 hebben klaagster, DEF en ABC een 'koopovereenkomst aandelen' getekend. Per telefax van 1 juli 2003 is betrokkene door XYZ geïnformeerd over een verzuim in de jaarrekening 2002/2003, bestaande uit het niet volledig opnemen van de koers-

Annotatie bij JT 2005-77

Ten aanzien van de beroepsfout is de zaak duidelijk: een fout blijft een fout, maar prompte erkenning en herstel neemt de grond voor tuchtrechtelijk ingrijpen weg. Een rechte rug loont dus!

Ten aanzien van de schadevergoeding is de zaak minder helder. Uit de tekst van de uitspraak van de Raad van Tucht, doch niet uit bijgaande samenvatting, blijkt dat XYZ over het due diligence-onderzoek heeft gerapporteerd op 6 mei 2003, één dag voor de ondertekening van de 'koopovereenkomst aandelen'. De vraag rijst: Is de fout daarbij ontdekt? Zo ja, waarom heeft XYZ dan tot 1 juli 2003, dus na de deponering van de foutieve jaarrekening, gewacht met het informeren van betrokkene? Doch zo neen, is het verzoek om schadevergoeding dan wel aan de juiste accountant gericht? Wij zullen het nooit weten.

Hans Blokdijk

verliezen op een opdracht die in US-dollars werd gefactureerd. Wegens herstel van dit verzuim diende een bedrag van € 325.000 ten laste van het resultaat in het boekjaar 2002/2003 verantwoord te worden. Per brief van 9 juli 2003 heeft betrokkene de directie van ABC, die eveneens op 1 juli 2003 door XYZ was geïnformeerd, verzocht de jaarrekening aan te passen.

Betrokkene deelde daarbij mee dat bij de gewijzigde jaarrekening een nieuwe accountantsverklaring afgegeven diende te worden. Op 25 augustus 2003 heeft betrokkene een vernieuwde verklaring afgegeven bij de gecorrigeerde jaarrekening 2002/2003. Bij brief van 17 september 2003 heeft klaagster betrokkene aansprakelijk gesteld voor schade, welke klaagster stelt te hebben geleden als gevolg van het feit dat verweerder ten onrechte op 28 april 2003 een goedkeurende verklaring heeft gegeven. De klacht omvat de volgende verwijten:

- Betrokkene heeft ten onrechte op 28 april 2003 een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2002/2003 te geven.
- Ter zitting heeft klaagster gesteld dat haar klacht niet alleen betrekking heeft op de gemaakte fout zelf, maar dat zij betrokkene daarnaast verwijt dat hij niet meewerkt om de gevolgen van de fout op te lossen.

De raad oordeelt als volgt. In dezen staat vast dat betrokkene een misslag heeft begaan door bij de jaarcijfers op 28 april 2003 een goedkeurende verklaring te geven. Betrokkene heeft erkend de fout te hebben gemaakt en beschouwt het zelf als een flater. Ter zitting heeft betrokkene verklaard dat hij, bij de bespreking van de jaarrekening, ruim twee uur met de leiding van ABC heeft gesproken, zonder dat één van de gesprekspartners, waaronder betrokkene, erop gekomen is om over de koersverliezen op het reeds gefactureerde werk

te spreken. Betrokkene heeft tot zijn ontlasting aangevoerd dat gelet op de omstandigheden van deze zaak mag worden aangenomen dat hij een vergelijkbare fout niet opnieuw zal maken. Vast staat verder dat betrokkene, zodra hem de fout bekend was geworden, maatregelen heeft genomen om deze te herstellen. Hij heeft de directie van ABC verzocht de jaarrekening aan te passen en heeft gewezen op de in verband met het depot van de jaarstukken jegens de Kamer van Koophandel in acht te nemen handelwijze. Betrokkene heeft vervolgens een nieuwe accountantsverklaring gegeven bij de aangepaste jaarrekening. Voor zover de klacht behelst dat betrokkene door zijn fout onrechtmatig jegens klaagster heeft gehandeld en uit dien hoofde aansprakelijk is voor schade, merkt de raad op dat de beoordeling daarvan behoort tot de bevoegdheid van de burgerlijke rechter en niet tot die van de tuchtrechter. Ter zitting heeft klaagster een uitbreiding aan de klacht gegeven door te stellen dat betrokkene er niet aan meewerkt om de gevolgen van zijn fout netjes op te lossen, daarmee doelende op diens weigering om schade te vergoeden. Omdat dit verwijt niet eerder dan ter zitting kenbaar is gemaakt, dient klaagster daarin wegens strijd met de eisen van een goede procesorde niet ontvankelijk te worden verklaard. Ten overvloede oordeelt de raad dat, indien klaagster op dit punt ontvankelijk zou zijn, de raad geen aanleiding zou zien dit verwijt gegrond te verklaren. Hiervoor zou immers nodig zijn dat de tuchtrechter zich verdiept in de redelijkheid van de afwijzing van aansprakelijkheid en dat vereist een burgerrechtelijke afweging waarin de tuchtrechter zich niet moet begeven. Slechts indien, anders dan in dit geval, zonneklaar zou zijn dat aansprakelijkheid tegen beter weten in en dus volstrekt onredelijk zou zijn afgewezen, behoort zo'n ►

afwijzing in zoverre mede tot de bevoegdheid van de tuchtrechter. In alle andere gevallen behoort de tuchtrechter zich niet te mengen in de vraag of een accountant redelijk handelt door aansprakelijkheid voor de gevolgen van een fout af te wijzen. Gelet op het vorenoverwogene, in het bijzonder de omstandigheid dat betrokkene weliswaar een fout heeft gemaakt, maar deze fout heeft erkend en daarop vaktechnisch op de juiste wijze heeft gereageerd, acht de raad geen grond aanwezig voor ingrijpen van de tuchtrechter. De klacht zal daarom ongegrond worden verklaard.

79 Raad van Tucht Amsterdam - JT 2005-79

Accountant staat makelaar bij in traject tot verkoop van zijn onderneming, bijsturing, onafhankelijkheid, verkoopopbrengst aanzienlijk lager dan begroot

Klager is makelaar geweest in onroerende zaken. Vanaf 1992 is betrokkene de vaste accountant van klager. Op 18 juni 1997 heeft klager een intentieverklaring getekend met een koper betreffende de overname. Op 28 september 2001 hebben klager en zijn echtgenote de onderneming verkocht. Betrokkene heeft klager bijgestaan in het traject dat heeft geleid tot de verkoop van zijn onderneming. De klacht luidt samengevat als volgt.

- Betrokkene heeft onvoldoende de belangen van klager in het oog gehouden, doordat hij heeft nagelaten de door klager aangedragen gegadigden een bod op zijn onderneming te laten uitbrengen.
- Betrokkene heeft zich onvoldoende onafhankelijk opgesteld.

De raad stelt voorop dat het ook in een tuchtprocedure als de onderhavige in beginsel aan de klager is om feiten en omstandigheden te stellen en in geval van - gemotiveerde - betwisting aannemelijk te maken die tot het oordeel kunnen leiden dat de registeraccountant tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. In het licht van dit uitgangspunt is de raad van oordeel dat klager tegenover het gemotiveerde verweer van betrokkene niet aannemelijk heeft gemaakt dat de klacht op goede gronden

berust. Meer in het bijzonder is niet aannemelijk geworden dat betrokkene een opdracht zou hebben gegeven aan klager tot het benaderen van andere gegadigden teneinde hen een bod te laten uitbrengen op de onderneming van klager, laat staan dat betrokkene een dergelijke opdracht zou hebben genegeerd. Daarbij merkt de raad op dat klager geen enkel stuk heeft overgelegd uit de periode waarin betrokkene in overleg was over de verkoop van de makelaardij waaruit zou kunnen blijken dat klager enige bijsturing wenste van het handelen van betrokkene. Evenmin is aannemelijk geworden dat betrokkene de accountant is geworden van de verkochte onderneming, terwijl ook overigens niet aannemelijk is geworden dat betrokkene zich in het traject dat heeft geleid tot de verkoop van de onderneming van klager onvoldoende onafhankelijk zou hebben opgesteld. De raad verklaart de klacht in alle onderdelen ongegrond.

81 Raad van Tucht Amsterdam - JT 2005-81

Beëindiging arbeidsovereenkomst, dossiers blijven eigendom accountant, dossiers tegen betaling kopiëren, relatiebeding

Klaagster is tot april 2004 als werkneemster in dienst geweest van accountantskantoor XYZ, alwaar betrokkene directeur is. In april 2004 heeft de kantonrechter, nadat klaagster bijna een jaar arbeidsongeschikt was geweest, de arbeidsovereenkomst tussen klaagster en XYZ ontbonden. Klaagster is toen ontslagen uit het voor haar geldende relatiebeding. Drie klanten van XYZ hebben de relatie met XYZ beëindigd en klaagster, die bij XYZ voor hen werkzaam was, verzocht de werkzaamheden over te nemen. Tussen klaagster en betrokkene is discussie ontstaan over de vraag of en zo ja welke - delen van de - dossiers van twee van de drie voornoemde klanten aan klaagster dienden te worden afgegeven.

De klacht houdt in dat betrokkene weigert de stukken en bescheiden van twee klanten van XYZ die de relatie met XYZ hebben beëindigd aan dezen af te geven, waardoor tevens is of wordt bewerkstelligd dat klaagster deze klanten, die een relatie met haar zijn aangegaan of

willen aangaan, niet naar behoren van dienst kan zijn alsmede dat de opbouw door klaagster van een eigen praktijk wordt bemoeilijkt. De raad oordeelt als volgt. Betrokkene heeft samengevat als verweer aangevoerd dat de klacht deels feitelijke grondslag mist en voor het overige uitgaat van een niet bestaande afgifteverplichting. Betrokkene heeft specifiek en gedetailleerd uiteengezet dat de beide klanten waarover het gaat, nadat zij daarom hadden gevraagd hun stukken en bescheiden hebben teruggekregen en dat van hen niet is vernomen dat zij niet alle stukken en bescheiden die hadden moeten worden geretourneerd, hebben ontvangen. Klaagster heeft deze stelling van betrokkene niet dan wel onvoldoende - gemotiveerd - weersproken zodat van de juistheid ervan dient te worden uitgegaan. Dat leidt tot de conclusie dat de klacht in zoverre ongegrond is. Dat betrokkene voorts zou zijn gehouden het volledige dossier van de betrokken klanten aan dezen dan wel aan klaagster af te staan valt, anders dan klaagster blijkbaar meent, niet vol te houden. De dossiers, voor zover niet stukken of bescheiden van klanten bevattend, zijn en blijven immers eigendom van de accountant. Ook in zoverre faalt de klacht dus en zulks nog te meer nu betrokkene blijkens een brief van 26 juli 2004 klaagster heeft aangeboden voor zoveel nodig behulpzaam te zijn bij werkzaamheden van voormalige klanten van XYZ en dossiers - voor rekening van klaagster - te kopiëren, op welk aanbod klaagster blijkbaar niet is ingegaan. De stelling van klaagster dat het binnen het kantoor van betrokkene in het verleden regel was dat bij vertrek van een accountant het volledige dossier van een klant die de werkzaamheden liet gaan verrichten door die accountant werd meegegeven, brengt in het voorgaande geen verandering nu betrokkene - onweersproken - heeft gesteld dat het dan telkens ging om een accountant die directeur van XYZ was en dat een en ander het gevolg was van afspraken inzake de beëindiging van de (maatschaps)-relatie. Terecht heeft betrokkene betoogd dat de beëindiging van een arbeidsovereenkomst wat het hier besproken thema betreft daarmee niet op één lijn kan of behoort te worden gesteld. Nu de klacht geen doel treft voor zover deze betrekking heeft op het (gestelde ten onrechte) niet afgeven van stukken en bescheiden, faalt hij ook overigens. ■